

Control de rosegadors i insectes a la via pública i el clavegueram Document informatiu

El nou programa dissenyat per l'Agència de Salut Pública, té com a objectiu donar solució als problemes que esdevenen a la via pública, mitjançant la prestació continuada del servei de vigilància i control de rosegadors i insectes. L'àmbit d'actuació es circumscriu a la via pública i a la xarxa de clavegueram dels 10 districtes municipals de la ciutat de Barcelona (que té una superfície total de 101,0 Km²).

Novetat

El nou programa es fonamenta en els principis de la lluita o control integrat i potencia la **implicació** de totes les parts, la identificació de les **zones de risc** de plagues la **inspecció i seguiment** continuats, i l'adequació dels **Plans d'actuació** als casos concrets.

La **implicació** i col·laboració d'altres serveis públics així com dels ciutadans, és un punt clau per a aconseguir l'èxit del programa i els seus objectius.

- Els serveis públics com Parcs i Jardins, Sector de Serveis Urbans i Medi Ambient Serveis Tècnics dels diferents Districtes, en treballar al territori tenen una percepció directa de la problemàtica; alhora que poden prendre decisions en l'execució de les mesures correctores i/o preventives que se'ls proposin.

- Els ciutadans poden col·laborar mitjançant la comunicació de l'existència del problema, i l'adopció de conductes i hàbits que previnguin l'aparició de la plaga.

- Els titulars d'immobles també tenen un paper molt important, en ser responsables del control de plagues a les seves propietats perquè no afectin a d'altres.

A més **s'incorpora el concepte de zones de risc de plagues.** Aquestes són zones on concorren factors que afavoreixen que les plagues s'hi desenvolupin i estableixin com: presència continuada de fonts d'aliment i aigua, existència de llocs de refugi, existència d'obres i historial recollit pel servei. Per a aquestes zones es realitzaran plans especials d'inspecció i seguiment continuat, així com mesures preventives (que modifiquin els factors de risc).

Metodologia

La metodologia per desenvolupar el programa és la inspecció i el disseny de plans d'actuació específics.

Amb la **inspecció** es fa un estudi a fons de la zona i es determina si existeix la plaga i quin és l'abast real de la infestació (en cas que hi hagi).

La **supervisió continuada** de les actuacions permet avaluar dels resultats i dels mètodes per millorar l'eficàcia.

Davant d'un cas amb problemes de plagues, es dissenya un **Pla d'actuació específic** amb la informació recollida a la inspecció i per a cada cas concret. Aquest inclou l'estratègia que ha de permetre controlar la plaga amb **la integració de mètodes que minimitzin els riscos per a la salut humana i el medi ambient**. Els Plans poden incorporar diferents tipus de mesures:

- Mesures preventives: adreçades a prevenir l'aparició de plagues mitjançant modificacions de l'entorn i la limitació d'accés als recursos.
- Mesures de control actiu: adreçades a actuar directament sobre la plaga o sobre el seu entorn més immediat, per disminuir la població fins que no esdevinguin un problema. En aquest grup s'inclouen les mesures químiques.
- Seguiment: inspeccions i supervisió periòdics i continuats que permetin determinar l'evolució i eficàcia del Pla.

Les espècies més problemàtiques

Les plagues que tenen una major incidència dintre de l'àmbit d'actuació del nou programa del SHIPUZ són els rosegadors en concret *Rattus norvegicus* o rata de clavaguera i *Mus musculus* o ratolí domèstic i les paneroles (concretament *Periplaneta americana* o panerola roja). Aquestes espècies s'han adaptat a l'entorn i a les condicions canviant de la ciutat, ocupant aquells espais que li són favorables.

Paneroles

Les actuacions que es prenen per controlar les plagues de paneroles són dirigides a controlar la població a nivell de la xarxa de clavegueram, mitjançant la inspecció i el control de les zones de risc segons l'historial i les notificades pels interlocutors.

Per a les zones on es donen incidències, la metodologia passa per fer una inspecció i en funció dels resultats i l'historial es fan inspeccions a nivell subsòl i es descriu el pla d'actuació que pot incloure mesures correctores per tal de corregir aquelles deficiències que siguin necessàries per controlar la infestació, i mesures químiques per fer disminuir el nombre d'individus.

Rosegadors

Les actuacions dirigides a controlar les plagues de múrids estan orientades per una banda a inspeccionar i fer un seguiment periòdic de les Zones de risc, que seran determinades en funció de les comunicacions dels implicats i en funció d'historial.

D'altra banda, estan orientades a atendre a les incidències i controlar les plagues inspeccionant aquelles àrees on hi ha els problemes. En funció dels resultats es determina l'estratègia més adequada per controlar els individus. Aquesta estratègia pot incloure mesures correctores (com la modificació de la vegetació per tal d'evitar refugis, la retirada d'escombraries que serveixen de font d'aliment o la reparació de forats a la via pública que poden fer d'accès); així com mesures mecàniques (com trampes de captura), o mesures químiques (rodenticides amb atraient alimentari en forma d'esquer).